XIX-ik évfolyam. 10-ik szám. Kőszeg, 1899. márczius 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Indolencia.

A kor, mely meghozta a lázas érdeklődés idejét, megszülte az indolencia korszakát is.

A vérkeringés megcsökkent, az érdeklődés vénája a közügy iránt, mondhatni teljesen kiapadt. A mi modern embereink valóságos affektáczióval dicsekednek, hogy őket semmi sem érdekli.

De még a társadalmi mozgalmak, melyek nem is olyan régen még oly lelkesedésre hangolták a nagy közönséget, eláltak; mintha beleveszett volna a nembánomság mocsárába. — Azok az örökbecsü társadalmi munkák, melyek annyi maradandó emlékekkel és alkotással gazdagitották az országot, elenyésző csekély azon erőkhöz képest, melyek a divatos indolencia által megszállva, hosszu időre bénákká és tehetetlenekké lettek.

Pedig az ország haladása és szellemi élete okvetlenül szükséggessé teszi, hogy abban az áramlatban, mely a müveltség és a korszellem hazáját előre mozgatja, a társadalom minden egyes tagja erejéhez képest részt venni köteles.

Nem szabad senkinek sem azzal előállani, hogy nélküle is folynak az ország dolgai. A nagy tengerben egy csepp ugyan vajmi parányi s egy csepp még nem csinál ugyan tengert, de ha mindenki igy gondolkozik, akkor lehetetlenné van téve a közérdek köré való tömörülés és akkor tehetetlen is, hogy a legegyszerübb mindennapi kérdésben is határozott és egészséges közvélemény alakulhasson.

Most mi történek? Az indolens társadalom, melyet nem érdekel a közérdek szent ügye, izgalmak utáu vágyakozik, hogy elpetyhüdt idegeit felizgassa. Nem kellenek nekik a mindennapi élet sablonos eseményei, melyeket évente visszahoz az idő megaludt vére, csak szenzáczios, pikáns hirekre mozdul ismét meg, de akkor nagy kényelemmel.

Botrány kell minden áron, meg ha a felcsapodó sár visszahulló csöpjei ruháinkra is esik. Szenzáczió kell, hogy ne csak limonádé vérünk jöjjön ismét forrongásba, hanem a nagyvilág is tudja, hogy mi kultur népek vagyunk.

Valamikor, nem is olyan régen, a müveltség fokát a népeknél az elfogyasztott szappanlére itélték meg. Ma, ma már egészen másképen van. Ki gondolna arra, hogy szappan után itéljen, hiszen a legmüveltebb nép jár elő a botrány hajszázásban. Botránya utáu itélnek ma már a modern statisztikusok s ezek szerint haladunk . . . Haladunk mi is a müvelt népek sorába.

És ez az apatikus állapot nemsokára elhozhatja az az időt — amitől mentsen meg bennünket a magyarok Istene, — hogy már majd a szenzáczió sem fogja kielégiteni mindenben megnyugvó verünket.

Mi történik akkor?

Erre feleljenek azok, akik segitenek bele vinni a mi jó magyar egészséges gondolkozásunkat a modern eszmék pestises kutjába.

Ha igy haladunk, oly eszmék és elvek kerülnek majd bele a küzdtér porondjába, melyek éppen homlok egyenest fognak majd ellenkezni a józan magyar gondolkozással és akarattal.

Hogy ez igy van, a közel multban nem egy alkalommal meggyőződhettünk.

Ha már csak nagyon kis körre szorult azok száma, akik nemcsak botrány-hajhászatból érdeklődnek a közérdek és társadalmi kérdések iránt. Pedig nem is olyan régen egy-egy ilyen felvetett kérdés által előidézett hullámverés a legszélsőbb partokig elterjedt. Az idők multával meglazult a nyilvános és általános érdeklődés, foszlott a kapocs, mely hatalmas falánkszával érznél erősebben tudta az érdeklődést fenntartani.

Beütött a Nirvanába való bizakodás.

Az idő pedig halad . . . egyre halad. Perczenként tünnek a napok, huszonnégy órára törpülnek az évek, az közérdek és a társadalom ügyei, legyenek azok a legpontosabbak, elalszanak, mert nincs aki érdeklődnék a vezetőkön kivül irántuk. Az eszme vezetőinek izzadtan tapad szemükbe hajuk, mig egy-egy embert kaporitálnak, megmozgatnak füt-fát, megtesznek minden lehetőt, s amikor nagy pihegve azt hiszik, hogy egy embert nyertek meg ügyüknek, a kapaczitált ember hátat fordit s nagy flegmával rántja meg vállát, mondván: mi közöm hozzá! Ő megy nagy lelki nyugalommal tovább.

A lelkes vezetők pedig kezdenek ujból, egyenkint fogni, csaknem kötéllel az érdeklődőket. És ez a játék naponta százféle variácziókban ujul meg. Ha netalán maga a vezető is szaturálva van a modern eszmékkel, no akkor ne adj isten, ugy is elalszik az egész magától. Egy darabig felbukkan az ujságok hátsó oldalán még egy kis hir róluk, azután az is eltünik a feledes végtelen tengerébe.

És az állapot az érdeklődésnek ez a sajátságos indolencziája ma már általános.

TÁRCZA.

Nemzetünk története.

(Szalay József: „A magyar nemzet története". Átdolgozta és ujból sajtó alá rendezte dr. Baróti Lajos. Négy kötet. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ára 30 frt. a Corvinák bekötését utánzó félbőrkötésben 32 frt

A magyar történetirásnak leggazdagabb aratása a millenium évében volt. Nagy és becses munkák tárják fel nemzetünk dicsőséges multját; értekes monografiák egész soraban rajzolódik megyék és városok, intézetek és tásulatok története. Ebben az ünnepi időben a történeti érzék fokozottabb, mint valaha. Figyelmünk élénkebben fordul a történeti események felé, melyeknek dicsősége ujra megdobbantja a szivet, gyásza elboritja lelkünket. De az amit belőle szerzünk, egzarant felemelő és tanulságos. Mert a történet minden momentumában benne rejlik a jelen és jövendő hite, a multba vetett bizalmából sarjadzik a jövendő lelkesedése, tettrekészsége.

És aki csak egy kis körültekintessel is belépillant történetirásunk szellemébe, egyben észreveszi a benne rejlő sajátos jellemvonást. Hisz már a német Fleger Sándor is megirta abban a könyvében, mely a magyar történetirás történelméről szól, hogy a krónikákban, emlekiratokban és régi feljegyzésekben a magyar népszellem legvilágosabban és legelesebben nyilvánul. Amit az idegen tudós oly egyszerre meglát, kétszeresen érezzük mi, forgatván régi törtóueti munkák avatag lapjait. És ez természetes is. A magyar irodalomnak évszázadokon át ugyszólván egyetlen táplálója nemzeti történetünk. A krónikák együgyü irásában épugy, amint a rendszeres történeti munkákban, egyaránt erősen lüktet az az érzés, mely Anonymust is sarkalta krónikája irására, „hogy a maradeknál feledségbe ne menjen." Első költőink nem is énekeltek egyébről, mint történeti eseményekről és Tinódy Sebestyen országjáró utjában szives, lelkes fogadtatásra akadt mindenütt, énekelvén Egervár viadaljáról, jó Szondy Györgyről, Török Bálint fogságáról.

A millenium évében keletkezett történeti munkák között kiváló hely illeti meg Szalay József Magyar Nemzet történetét, melyet teljesen átdolgozott jeles történettudósunk, dr Baroti Lajos. Szalay munkáját annak idején az akadémia jutalmazta, épen ama kiválóságáért, hogy bár magas tudományos szinvonalon áll, mindenek-nek érthetőn és élvezhetően irja meg nemzetünk történetét. Ám nagy idő az, mely első megjelenése óta eltelt és éppen erre az időre történettudományunk hatalmas fellendülése. Számos uj monografia nem egy régi adat hitelességét dönti meg, a történeti kutatások eredményei más világot deritenek valamely momentumra. Stilusának tacitusi szépségén nem ronthattak az évek, de egy-egy lapja ujra irandó volt, hogy a történeti kritika uj szempontjainak engedjen helyet. Szóval, alapos át dolgozásra volt szükség. Erre vállalkozott Baróti Lajos. És most, hogy a teljes munka négy testes kötetben előttünk fekszik, elismerjük, hogy derek munkát végzett. Ez az első egységes, nagy magyar történet. Egyes fejezeteket egészen ujra irt, két kötet — az első és a negyedik — egészen az ő műve és az egész munkát egységessé, egyöntetüvé tette. Meglepő élénk, szép stilusa van. Kevés történeti magyar munkát ismerünk, melyet ily gonddal, ily tiszta műprózán irtak volna meg. És benne is érvényre jut az az uralkodó vonás, mely történeti könyveinket hazaszeretetünk forrásává teszi: lelkesen, szinte rajongó szeretettel megirva oltja szivünkbe történetünk szeretetének érzését.

Az első kötet, Magyarország az Árpádház kihaltáig, hazánk állapotát deriti föl a legrégibb időktől fogva, ahova a történelem szálai elvezetnek. Azokról a népekről szól először, akik Árpád honfoglalása előtt a földet birták: kelták és dákok, pannónok és rómaiak, germánok és hunok vándorlásait és itt viselt dolgait beszéli el. A történetiró, mikor a mult e homályos világába belehatolt, a történeti kritika tiszta látóüvegén kell, hogy szemlelje a történeti eseményeket. Jól kell, hogy lásson, ha az egykoru feljegyzések, a krónikák és iratok utvesztőjében el akar igazodni és igazitani. Baróti, hazánk őskori állapotáról rajzolt képe tiszta, világos. Különös érdeme, hogy itt is, mint különben a későbbi korszakokban mindenütt hazánk mivelődési állapota vázolásának nagy teret enged. A második kötetben e szempontból igen jól jellemzi a műszerető Anjouk korát akikkel az olasz renaissance műveltsége vonul be átalakitólag hazánkba. A Nagy Lajos halálától a mohácsi vészig terjedő korszak Szalay irta történetén egynéhány adat helyreigazitásán mi változtatást sem tett az átdolgozó; annál többet azonban az első Habsburgok történetén, mig végül a bécsi kongresszusra következett idők történetét, tenát a mai Magyarország megalakulását, egészen önállóan irta meg. Ez a rész tudniillik teljesen hiányzott Szalaynál, a halál nagy szeretettel végzett munkája közben szólitván el a derek tudóst.

Külön „ell szólanunk a Szalay-Baróti féle munka illusztrációiról. Ebben a közel ezerkétszáz képben, mely a négy kötetet ékesiti, műtörténeti emlékek és régiségek egész muzeuma kerul a közönség kezébe Nagy terve van az egykoru emlékek: pénzek, érmek, pecsétek, ereklyék másolatának; felezer arczképben látjuk azokat, akik a történelmet csinálták: kiváló uralkodók, hadvezérek, államférfiak, költők és azon idegen fejedelmek és személyiségek arczképét, akik történetünkre befolyással voltak. Azután megszentelt helyek képét látjuk, ahova valamely, a nemzet sorsára döntő befolyázu esemény emléke fűződik: csata- és jelenetképek, térképfölvételek, irásmaradványok: szóval mindaz, a amivel a történelem él és fönmaradt. Nagy számmal vannak a

Szinte minden ember megkinvánja már, hogy a reggeli kávéja mellett átt legyen a friss szonzáczió. Ha egy kis pikanteria is van benne, annál jobb mert igy jobban esik a reggeli is.

A féltet családi titkok pedig feltárulnak a nagy nyilvánosság előtt. Bele tekintenek az emberek oda, a hová még gondolatainknak sem volna szabad tévedni. És a nyilvános formán heutereg az erkölcs, kitéve mindeu utcza-gyerek gunyjának és kaczajának.

Ez a mozgalom elfajulása. Ez az indolenczia, mely ma is épp ugy grasszál, mint a többi divatos betegség. Betegség, melyen csak a radikális gyógyitás segithet.

Talán ennek is megtalálják a szerumát.

Városi közgyülés.

Ket hónap óta nem voltak együtt városi képviselőink, csütörtök azután, márczius 2-án a kethavonként tartandó rendes közgyülésen ujból találkoztak s tanácskoztak a város javán. Azaz, hogy nem igen tanácskoztak, mivel egy-két erdemesebb felszólaláson kivül nem hallottunk szót, amely az eszmék tisztázására alkalmas lett volna. A tanács és bizottságok javaslatait egy-ket megjegyzessel, vagy csekélyebb módositas mellett elfogadták es csak egyszer, a kőszegfalui allodium ügyeben döntöttek szavazással, elvetven *Freyler* Lajos felszólalása következteben a tanácsnak elfogadásra ajánlott hatarozatát. A városi tisztviselők és egyebb alkalmazottak fizeteseinek rendezése tárgyában beterjesztett bizottsági hatarozatot *Tuczentaller* Lajos azzal a módositással ajánlotta elfogadasra, hogy a fizetésemeles pótlek alakjában adassek meg és pedig, tekintettel a város szorult pénzügyi helyzetére, csak ket egymásután következő évben. A reszletekre atterve, a következőkben regisztrálhatjuk a gyülés lefolyását.

Elnöklő polgármester delután 3 órakor megnyitván a közgyülést, megemlékezik *Széll* Kálmánnak, e város es a kerületnek egykori képviselőjének miniszterelnökké történt kineveztetéséről, inditványozza, hogy a képviselő-testület effölött való öromenek jegyzőkönyvében adjon kifejezést és egyuttal Szellt felirattilag üdvözölje. A képviselő-testület az inditvány mindkét reszét egyhangulag a magaevá teszi és azután meghallgatja polgármesternek a mult közgyülésen a tanacsülesek nyilvanossa tételére nézve hozzá intézett interpellacziora adott válaszát, melyben azt hangoztatta, hogy a tanácsülések rég időktől fogva a polgármesteri szobában tartatnak és azon mások is jelen lehetnek. A közgyülés a választ tudomásul veszi.

Felolvasták ezután a városi tisztviselők fizetésének javitása tárgyában a mult évi szeptember havában kiküldött bizottság javaslatát, melyet Tuczentaller Lajos módositásával fogadtak el oly értelemben, hogy a városi összes tisztviselők és egyebb alkalmazottak fizetéseit a nyugdijba be nem számitható 15%-os drágasági pótlek czimen két egymás után következő évre, azaz 1900- és 1901-re fölemelik, megbizván egyuttal a már kiküldött és most Tuczentaller Lajos képviselővel kiegészitett bizottságot, hogy 1901-ig az egyes tisztviselők munka körére s felelősége arányában emelendő fizetésjavitasról javaslatott tegyen.

Tudomásul veszi a közgyülés Vasvármegye köztörvényhatósági bizottságának ama határozatát, melylyel a városi bizottságok ujjaalakitása tárgyában hozott városközgyülési hatarozat, a beadott felebbezések elutasitásával, jóváhagyatik.

Ugyszintén tudomásul vették az ipariskolai igazgatói állás ideiglenes betöltése ügyeben hozott városközgyülési határozatnak a megye köztörvényhatósági bizottsága reszéről tőrtent megsemmisitését, mégis azon hozzáadassal, hogy a másodfoku határozat indoka tévesen czitált miniszteri rendeleten alapszik.

Felolvasták a városi képviselő-testületnek az ismeri teglahiány leirása tárgyában meg a mult január havában hozott határozata ellen *Matits* János reszéről benyujtott felebbezésére érkezett másodfoku határozatot, mely ellen a gyülesen jelenlevő Matits János ujabb felebbezést jelent be.

Kőszeglalu lakosainak az allodiális terhek alól való felmentése ügyében beadott kérvényére a közgyülés, hivatkozással a ezenzualis terhek megváltásáról 1896-ban alkotott törvényre, elutasitó végzest hozott, mivel a kérvényezők csak 1000 frt váltságot igérnek be, holott a városnak az ujonnan alkotott törvény értelmében 2400 frtra van jogos igénye.

Az épitő-bizottságnak az egész városra kiterjedő szabályozási tervnek elkészitése iránt beadott javaslatát a közgyülés elfogadta és a kivitellel Tuczentaller Lajos mernököt bizta meg, ki, városunk iránt való jó indulatból a munkát 700 frtnyi, elég csekélynek mondható honoráriumért végzi.

A villámvilágitás tervezetének munkálatait a tanács felülbirálta-ván, az erre beérkezett szakvélemény alapján a villamvilágitas bevezetését egyelőre nem javasolja. E javaslatot a közgyülés el is fogadta azzal, hogy a határozatról és szakvéleményről a vállalkozó czég is értesitendő.*)

Az iparos tanoncz-iskolánál a mult iskolai évben rajztanitást végzett Binnyei István két vakaczió-hónapi fizetésének kiutalványozását megsemmisitő másodfoku határozatot akként paráztak ki, hogy a kiutalt és kifizetett pénzt most ujból megszavazták, sehogysem akarván megérteni, hogy azt a pénzt a városnak akarhonnan is, de vissza kell kapnia. Arról majd gondoskodnak asok, akik a város érdekeit hivebben szolgálják, mint a mázos szavakra hallgató és szavazó némely városatya.

A husvágitás es husvizsgalatról alkotott szabályrendelet módositására, továbbá a csordaház udvarának kibővitése czeljából az 509. sz. háznak megvétele iránt való tanácsi javaslatokat elfogadták. A város kötelékébe fölvettek. Pinter Mihály, Nemeth János, Reiter Kalmán, Hammer József, Nemeth Ádám, Linzer Mihály és Nagy György helybeli lakosokat.

*) Minthogy a kérdéshez e lap hasábjain már több izben elmondottuk véleményünket, ez alkalommal a határozatnak ujabb kritikájáról tartózkodunk. Szerk.

HIREK.

— **Lábadozó beteg.** *Major* János prépost-plébános, bár baja még egyáltalán nem mult el, határozottan lábadosófelben van. Állapota annyira megváltozott, hogy az eszakanak több óraját jól eső álomban töltheti es tápanyagot is vehet magához.

— **Eucharistikus congressus.** Folyó évi ápril hó 6-án varosunkban eucharistikus congressus tartása volt tervbe véve, amely azonban prepost-plebánosunk betegségére való tekintettel elmarad vagy esetleg máshol lesz megtartva.

— **Zichy Hermina grófné balesete Becsben.** E napokban a Jansch-szinházban Offenbach „Geroldstein" czimü operettjében *Zihcy* grófné mint nagyherczegné — lóháton vonult a csapatai elén a szinpadra. A gyönyörü pej a nagy zajtól és lövesoktól különben is nyugtalanitva, a rendező jeladására éppen indulóban volt, mikor egy ügyetlen gardista csákójával, a melyet kezében tartott, a paripa bordáját érintette. A már ugyis izgatott állat teljesen neki vadult, felágaskodott és többször kirugva, a grófnét — a ki különben kitünően lovagol — levetette. Fejjel bukott Zycby grófné a ló mellé, mely most már a dekoracziókat kezdte szejjel rugni. Az első perezben es ijedségben senki sem gondolt segélyre, megdermedve állottak a férfiak, midőn a rakonczatlan állat mellett a földön elterülve látták a grófnet, kitéve az agyontiprás veszedelmének. A grófnet azonban lélekjelenléte nem hagyta el; talpra szökve ujból felült a lóra és — a darab meg volt mentve. Másnap a grófné azonban fekvő beteg lett, agyvelő rázkódas tünetei mutatkoztak rajta es az esés folytán kapott zuzódások nagy fájdalmat okoztak neki. A grófne azonban, amint örömmel értesülünk, ma már veszelyen kivül van — és folytatja vendegszereplését, a paripa azonban, a szemely biztonság kedvéért — a szinpadról ki lett zárva.

— **Betegházi egyesület.** Februar hó 26-án tartotta meg a helybeli betegházi egyesület 65-ik közgyülését *Major* János igazgató gyengélkedese miat *Markovits* József egyesületi ügyész elnöklése mellett. A közgyülesen a többi között bejelentettek, hogy a lefolyt evben összesen 198, köztük 138 polgári es 60 katona-beteget vettek fel gyógykezelésre a betegházba, melyuek évi összes kiadásai 4547 frt 85 krra rúgtak s ezeket a befolyt 2505 frt 58 krnyi betegápolási dijakon kivül a betegházi egyesület vagyonából fedezték. A közgyülesen megemlékeztek a betegháznak hosszu időkön át volt buzgó gondnokáról nehai *Zins* Karolyról, kinek emlékét jegyzőkönyvbe vettek, megadták a tisztviseloknek a folmentest és intezkedtek, hogy a betegházat, melyet ujabban e kormány közkórházi jelleggel ruházott fel, czelszerüen atépitsék. Az igazgató-választmányt a következőképen alakitották meg: *Major* János igazgató, *Markovits* József aligazgató, igazgató-választmányi tagok: *Draskovits* Imre, *Freyberger* Sandor, *Fuchs* Ferencz, *Gintner* Mihály, *Lauringer* János id., *Németh* Imre, *Pötzelberger* Károly, *Schlapfer* Pál, *Tipka* Ferencz, *Unger* Karoly id.

— **Igazgató-választmány megalakulása.** A helybelyi betegházi egyesületnek f. é. február hó 26-án megválasztott igazgató-választmánya mult szerdáu tartotta alakuló gyülését, mely alkalommal megválasztotta az egyesületnek a közgyülés által még ki nem jelölt funkczionáriusait. Ügyészül és jegyzőül a regieket választották meg, *Markovits* Józsefet és *Draskovits* Imrét. A *Zins* Károly elhalálozással megüresedett gondnoki tisztségre egyhangulag a volt pénztárost és gondnok-helyettest, *Németh* Imrét s az akként megüresedett pénztárost tisztséget 6 szavazattal kettő ellenében *Freyberger* Sándor igazgató-választmányi tagot választottak meg. A gondnok évi tiszteletdija 100, a pénztárose 50 frt.

— **Lakások összeirása.** Városunk rendőrkapitánya a következők közlesére kér fel bennünket: A városi negyedmesterek utasitva lettek: hétfőn és kedden a helyben létező és jelenleg üres, kiadó lakásokat, valamint a kapható butorozott vagy butorozatlan kónapos szobákat összeirni. Czélja ennek az, hogy katonai elszállásolaknál a hivatal egy teljes jegyzek fölött rendelkezzek, továbbá az, hogy a nyaralás vagy állandó tartózkodás végett e hivatalhoz forduló idegenek megfelelő tájékozást nyerhessenek. Ez a közönseg, illetve a házitulajdonosok és lakáskiadók érdekében történik, amiért is ez uton felkeretnek, uemcsak esuttal a jelentkező lakás-összeiróknak a szükséges adatokat bemondani, hanem ha valamely lakás kibéreltetik, ezt a jegyzékből való törlés végett a rendőri-őrszobában szóval vagy egy papirszeletre feljegyezve bejelenteni, szintugy ha valamely lakás megürül, ezt szintén a rendőrkapitányi hivatalban bejegyeztetni. Felkeretnek az erdekeltek, hogy e fölszólitásnak — saját érdekük leven, — mindig pontosan megfelelni szivesked-jenek.

— **Köszönetnyilvánitás.** A kőszegi takarékpénztár a helybeli gymnázium deáksegelyző-egyesületének *negyven* forintot volt szives ajándokozni, mely kegyes adományért hálás köszönetet mond

Horváth Mátyás,
gymn. igazgató.

— **Városi földek bérbeadása.** F. évi februar hó 28-án a város tanacstermeben tartott nyilvános árveres alkalmából a Mexikói szántófő dekből

29 holdat holdankint fizetendő			6 frt	70 kr.	bér mellett Hacker Sándornak,
3 „	„	„	11 frt	25 kr.	bér mellett dr. Stúr Lajosnak,
5 h.	113 □ ölnyi terület		12 frt	90 krert	dr. Stúr L.-nak.
24 „	830	„ „	11 „	— „	Horváth J.-nak,
7 „	484	„ „	13 „	50 „	Farkas J.-nek,
19 „	997	„ „	10 „	50 „	„
14 „	131	„ „	12 „	50 „	Hacker S.-nak,
24 „	994	„ „	7 „	10 „	Baits M.-nak,
20 „	1080	„ „	7 „	50 „	Horváth L.-nak,
23 „	965	„ „	6 „	50 „	Fuchs J.-nak,
23 „	845	„ „	6 „	50 „	Fuchs J.-nak,
27 „	170	„ „ h. fiz.	5 „	50 „	Frankl L.-nak,
20 „	208	„ „ „	7 „	50 „	Gratzl J.-nak,
41 „	550	„ „ „	7 „	40 „	Bredl Á.-nak,
16 „	826	„ „ „	7 „	25 „	Schatzl J.-nak,
52 „	301	„ „ „	6 „	25 „	Tangl F. s társának adtak ki;

a Reihangar 36 h. 1022 □ ölnyi holdankénti fizetendő 8 frt — kr. Hacker S.-nak.

Az előbbi évekhez képest a bér többlet összesen 400 frt.

— **Elveszett Binnyei.** Komikus jelenet játszódott le a mult czütörtöki városi közgyülés alatt. A polgármester az előtte fekvő tárgysorozatból olvassa: „5526. sz. Binnyei István volt városi rajztanitó reszére történt fizetesek utólagos bejelentése s hatarozathozatal" s mikor ezt elreczitalta, nagy kecsessen a baljan ülő ügyeszre mutatva azt mondta, hogy *tessék*! Az ügyész tánéz a polgármesterre s fejét tagadolag rázza, mire a polgármester ujból tuszkolja a szavát vesztett ügyészt, hogy hát referalja az ügyet.

— Nem vagyok én referens — szólal meg most már az elszörnyüködő ügyész — mit én?!

Polgármester: Hisz én odaadtam az aktákat áttanulmányásra az ügyész urnak.

Ügyész: Én meg visszahoztam és odatettem a polgármester ur irosasztalára.

Polgármester: De én nem láttam az iratokat és nem tudom hol vannak.

— Binnyei elveszett — szól közben az egyik képviselő, mire hangos nevetés támad a teremben s megindul a hajsza a Binnyei-féle aktak után. E közben sziute meltatlankodva odaszól egy másik képviselő a polgármesternek, hogy talan csak betéve is tudja a Binnyei-akták tartalmát s elmondhatna valamit a közgyülésnek. Bele is fogott a polgármester a referalásba, de közben már hozta a jegyző az ügydarabot, melyből aztán megtudták, hogy a megye köztörvényhatosága a képviselőtestület bőkezüségének hatart szab s a Binnyei reszére történt penzkiutalást nem hagyta jóvá.

— **Betegsegitő pénztár.** A helybeli ipartestület kebelében fenallo betegsegitő-pénztár ma vasárap d. u. 2 órakor tartja a varosház ülestermeben évi közgyülesét.

— **Az utak.** A mult heten lehullott nagy mennyiségü hó az utóbbi napokban lassan elolvadt annélkül, hogy az utakat valami nagyon felaztatta, vagy járhatatlanná tette volna. Az utanyag nálunk különben is eleg jó és egy kis utanjaras, javitas mellett sohasem enged annyira, hogy a kocsi- vagy gyalogközlekedest megnehezitené, vagy pláne lehetetlenné tenné. Csak éppen az a kár, hogy az útkaparók es ezek felettesei nem ügyelnek erre és nincsenek figyelemmel különösen a gyalogjáró közönségre, mely sokszorosan hallatja panaszát Emelhetett az ember a napokban is a vasut felé teljesen száraz lábbal, csak a vashid es az állomásepület előtt vár ri a melyseges sár es hólé, jellemzeseül annak a domináló rendnek és tisztaságnak, amelyet most már a *mult* ba kell helyezünk.

— **Uj betük.** Lapunk jövő vasárnaptól kezdve uj betükkel lesz nyomatva. A regi, vásott, fekete ólom-betüket szep, fenyes uj betükkel váltják fel nemcsak, de szaporitották is nyomdánkban a betümintákat s rohamosan fejlődő tipografia legizlésesebb s legjobb peldányaival, hogy a közönség igényeinek a legteljesebb módon megfelelhessünk.

— **Veszett eb marása.** A felső vidék szomszedos községeit a mult napokban nagy izgatottságban tartotta egy kóborló, veszett eb, mely tulajdonosától, a felső-lászlói vendégiőstől elszabadulva csütörtökön megmarta *Heiszinger* József kőhalmi községi birót s egy felsőlászlói legényt. Heiszingert a lábán esett, mely sebével felszállitották a budapesti Pasteur-intezetbe. A legény nem kapott veszélyes sebet. A kutyát *Nagy* J. felső-pulyai állatorvos felboncolta s konstatálta a veszettséget.

— **Halálozás.** Folyó évi márczius hó 1-én Szalónak-Üveghután az ottani állami tanitó és anyakönyves, *Rácz* József 38 éves korában szivszélhüdésben meghalt. Az elhunyt kőszegi születésü s özvegyet és egy kis árvát hagyott hátra.

— **Szövetkezet közgyülése.** A nagysömöte-gyöngyösmelléki önsegélyző szövetkezet vasárnap tartotta Nagy-Csömötében rendes évi közgyülését *Wallner* József elnöklése alatt, aki üdvözolve a megjelent szövetkezeti tagokat, konstatálta a határozatképességet s a jegyzőkönyv hitelesitésére *Feigl* Gyula és *Fatalin* Pált kéri fel. Az elnöki jelentésből kitünik a szövetkezet prosperálása, amit abból is látható hogy a forgalom az előző évhez

---

műben műmellékletek, hirneves történeti festők: Than Mór, Wagner Sándor, Dóré Gusztáv, Székely Bertalun, Lietzen-Mayer Sándor, Piloty Károly, Madarász Viktor, Lotz Károly, Benczur Gyula műveinek másolatai. Iniciálék és szövegképek oly nagy számmal vannak itt együtt, mint egyetlen magyar illusztrált munkában sem.

Szóval az, aki Szalay-Baróti munkáját megszerzi, oly könyvet nyer vele, melyben irásban és képben fényesen megismeri ezeréves hazánk történetét.

Róna Béla.

képest majd nem megkétszerőződött. A közgyülés ugy a felügyelő-bizottságnak, mint pedig az igazgatóságnak megadta a fölmentést és egy pár czélszerü inditványt fogadott el.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyezték be.

Születés.

Február 22-én Deckelmann Alajos és neje Halper Anna Anna leánya, róm. kath. vallásu.

Február 25-én Dénes József és neje Meilinger Erzsébet Ferencz József fia, róm. kath. vallásu.

Halálozás.

Február 25-én Decker Vilmos, borbély gyermeke, róm. kath., 3 hónapos, hökhurut.

Február 25-én özv. Edler Jánosné, szül. Frühwirth Zsuzsánna, ag. hitvallásu, 69 éves, uj képlet a nyakon.

Február 26-án Freyberger József, földmives gyermeke, róm kath., 17 napos, gyengeség.

Márczius 2-án Bauer Mihály, Bauer Samu sörgyári könyvelő fia, róm. kath., 5 éves, tüdővész.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Krötzl Kálmán után a 3079, 3703, 3704. 3802. hsz. 25. sz. fél ház Krötzl Ferencz és neje javára 400 frt vételárban; Wehofer Károly és neje után a 219. hsz. 153, sz. fél ház Paszner János és neje javára 550 frt vételárban.

— **Márczius 15-ike és Kossuth Lajos halálának évfordulója.** Egy bécsi tanár, a kinek nevét minden ország nagy városában ismerik, hol valaha körkép volt, inkognito megnézte a Bem-Petőfi körképet. Kritikája, pedig az ő birálata a legilletékesebb, csak most tudódott ki s ez röviden annyi, hogy „mindama körképek közül, melyeket valaha látott, művészi tekintetben a Bem-Petőfi körkép a legelső". Hozzátehette volna a derék professzor, hogy egyben a leghazafiasabb is. Hazafias inditók, szabadságharczunk felszázados jubileuma, hozta létre; hazafias a tárgya — szabadságharczunk egyik diadalmas csatája, Nagy-Szeben bevétele; főalakjai: Petőfi Bem apó; hazafias a kompozicziója, magyaros minden izében. Ez a hazafiság megnyilatkozik most is a márczius hónap két nagy ünnepnapján, az örvendetes márczius 15-ikén és a gyászos napon, Kossuth Lajos halála évfordulóján. Művészi kivitelü, di-zes emlékérmek jönnek a mai nappal forgalomba, — rajtuk Petőfi és Bem remek képmásával, — melyek a márcziusi két ünnep idei emlékére készültek. A kinek ilyen érme van, márczius 15-ikén és 21-ikén ingyen nézheti meg a Bem-Petőfi körképet, a 48-as idők e hatalmas művészi emlékeztetőjét. — A kedvezmény, mely az éremhez van kötve, a vidéki ünneplőkre nézve ugyan alig jöhet figyelembe, maga az érem azonban, mint 1899. márczius 15-ikének emléke, itt nálunk is használható. Az érmek árából befolyt jövedelem egy részét a körképtársaság jótékonyczélra, a nagyszebeni csatában résztvett szegény öreg honvédek fölsegitésére forditja.

— **Ló- és gazdaság-tulajdonosoknak és turistaknak.** A számos kitüntetést nyert s számtalan udvari és uraságí istállómester által, valamint a mezőgazdák és a nagy közönség részéről is általánosan elismert kitünősége, a Kwizda-féle állatgyógyászati készitményeknek, nevezetesen a Kwizda-féle sz. Restitution fluid és a Kwizda-féle szab. gummi dörzskötők lovak részére ezen czégnek 1853 óta folyton növekedő megrendelő kört teremtett. Ezen czégnek nincs is más törekvése, mint az, hogy az állat ápolás czéljaira csakis jónak bizonyult készitményeket juttasson kereskedelembe. A Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor, a Kwizda-féle szab. Restitution-fluid lovak részére, a Kwizda-féle szab. gummi dörzskötők lovak számára tartoznak első sorban ezen czég egyhangulag dicsért készitményei közé. A turisták és kerékpárosok által különösen kedvelt czikk a „Kigyó jegygyel" ellátott Kwizda féle „Turista-fluid" (erősitő bedörzsölésre.) A régi jó hirnevü Kwizda-féle állatgyógyászati készitményekről igen szépen illusztrált katalogus, melyben a losport és különösen a gummi dörzskötők minden nemei is be vannak mutatva, kivánatra az intézet által dijmentesen megküldetnek.

— **A „Lukács-féle gyorsnyereményjegyzék"** a m. kir. szab. Osztálysorsjáték fenállása óta fényesen bevált. Ezen gyorsnyereményjegyzék az osztálysorsjáték huzási napjain közvetlenül a huzás befejezése után megjelenik és a megejtett huzás eredményét teljes pontossággal közli. Az elárusitók részére ezen gyorsnyereményjegyzék nélkülözhetlen, sőt azért is előnyös, mert a fővárosban ez még az nap küldönczök által házhoz hordva, vidékre pedig a legközelebb induló vonatokkal elszállitva lesz. Ezen gyorsnyereményjegyzék előfizetési dija akár Budapesten házhoz hordva, akár vidékre küldve egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr. Ezen gyorsnyereményjegyzék kiadója, Lukács Vilmos ur Budapest (:v. Fürdő u. 10.) az Osztálysorsjáték főhuzásainak tartama alatt- Távirati irodát is tart fenn, mely a vidéki elárusitók részére mellőzhetlen és épen ezért majdnem mindnyájan az eddigi főhuzásoknál ezt igénybe is vették. A távirati iroda résztvevői a gyűjtődéjükben levő számokra kihuzott nyereményekről a huzás után azonnal távirati értesitést kapnak, a távirati iroda alacsony előfizetési dija mellett tehát mindegyik elárusitónak ajánlatos, ha ezen kiválóan czélszerű intézményt igénybe veszi.

)(**Az utánzatoktól való óvás és az azok iránti felvilágositás,** különösen tápszereknél, amelyektől legdrágább tulajdonunk,, az egészség függ, mindenkinek sürgős kötelessége. Még emlékezhetünk, hogy évek sora előtt minő nagy eredménynyel lőn a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé bevezetve és az egészségtan legelsőrangu szaktekintélyei által üdvözölve. Azon körülmény, hogy ezen gyártmány egy sajátságos találmány és előállitási mód által a babkávé illatát kapja, kitünő módon alkalmassá teszi azt a babkávéval való keverésre, amelynek kedvelt jóizo ezáltal finomul és fokozódik. No de megjelentek a hamisitások is azonnal, és még ma is szakadatlanul kisérleteznek, hogy hasonló csomagolásban vagy megjelöléssel, leggyakrabban azonban nyitottan kimért áruban egyszerüen pörkölt árpát vagy égetett malátát a közönségnek „maláta-kávé"név alatt fölerőszakoljanak. Ép ezért a legsürgősebben óvunk ezen valódi gyártmány minden csekély értékü utánzatától, amely csupán a már általánosan ismert fehér eredeti csomagokban a „Kneipp-plébános" védjegygyel és a „Kathreiner" névvel adható el, tehát azt sohasem szabad és lehet „nyitottan" kimérni.

Különfélék.

* **Esernyő-szörnyeteg.** Az Eiffel-toronynak kell csak tulajdonképpen félnie tőle. Azok az elmék, amelyek azon törik most magukat, hogy milyen lehetetlenséget eszeljenek ki a párisi világkiállitásra, még nem pihennek. Legutóbb kipattant a homályból egy óriás esernyőnek az ideája. Az ötletet Percha Giverne párisi urhölgy mondhatja a magáénak. A csodának Parasol de l'Exposition a neve. Eleinte csak olyan esernyőnek tervezték, amelyet vizerővel nyitottak volna ki, valahányszor vihart hozó felhők tornyosulnak az égen, de most más formát adtak neki. Az esernyő az alapjánál negyven méter átmérőjü, száz méter magas, belül üres oszlopon van kifeszitve és átmérője százötven méter, tehát jó nagy területet véd meg az eső ellen. Az oszlopot négy emeletre osztják, három az esernyő alatt és egy az esernyő fölött van. A legfelső emelet forgótorony lenne, amelyről kilátás nyilik az egész kiállitásra. Az oszlop belsejében lépcsőn és fölhuzógépen lehet a magasba jutni és minden emeleten szinház, kávéház, hangversenyterem van. Esti ünnepségnél a szines üveggel bevont tetőt villamos fénynyel kivilágitanák. Szóval, csakugyan egy másik Eiffel-torony, de még nagyon kétséges, hogy meglesz-e. Az igazgatóság ugyanis nem határozta még el magát arra, hogy megcsináltassa.

* **A nesztelen puska.** Még csak ez kellett ahhoz, hogy a háboru egyszerüen borzalmassá váljék. Az ellenséges hadak se nem látják, se nem hallják egymást, semmi füst, semmi durranás s innen is tulnan is csak ritkulnak a sorok, elsápad, szivéhez kap egy-egy katona s véresen bukik a földre. És a csata eldől egy dörrenés nélkül. Mert Humbert francia ezredes föltalálta már a nesztelen puskát. A fegyverdurranás tudvalevőleg ugy keletkezik, hogy a puskaportól kifejlődő gáz, miután a golyót maga előtt kilökte a csőből, nagy erővel kitódul és hevesen megrázza a levegőt. A levegőnek ezt a megrázkódását miet durranást halljuk. A Humpert ezredes találmánya lehetetlenné teszi, hogy a gáz ilyen hirtelen kitörjön a csőből. A fegyvercső szája ugyanis kis ajtóval van ellátva, amely lezáródik abban a pillanatban, amikor a golyó kiröpült. A gáz egy dobban összegyül, elvesziti feszitő erejét és lassan, zaj nélkül egy szitaszerü nyiláson eltávozik. A kisérletek, amelyeket ezzel az uj fegyverrel tettek, jól váltak be. Durranás alig volt hallható és lángot sem lehetett látni. Mindazonáltal még tökéletesitem kell a fegyvert.

Közgazdaság.

Néhány szó szőlőink feljavitása érdekében.

A laikus közönség el sem hiszi, hogy mily nagy mérvü az a pusztitás melyet a filoxerának romboló munkája — az utolsó 15 év alatt — végzett hazánkban. 1884 ben szőlőterületünk meg jóval meghaladta a fél millió katasztrális holdat s 10 év multva ezen területnek már csak egy harmada terem. Ha pénzösszegben akarnánk e kárt kifejezni, hetekig is dolgozhatnánk az erre vonatkozó statisztika összeállitásával s még akkor sem lennénk képesek egy oly adatot nyerni, mely hű kifejezője lenne a tényleges állapotnak, mert bizz a veszteség nemcsak magát a szőlőbirtokost érte, hanem az erdőbirtokost, napszámost, államkincstárat egyaránt. — Igen természetes, hogy ily körülmények között mindenki arra gondolt, mikepen lehetne elpusztult szőlőterületünket felujitani s ezzel a nemzeti jövedelemben beállott óriási veszteséget némileg ellensulyozni. Ott hol a baj nem egy embert ér, hanem egy egész országot, az egyes ember vajmi keveset tehet. Ez az igazság törvényhozásunkat arra késztette, hogy a szőlőfelujitás kérdését maga az állam vegye kezébe s törvényes eszközökkel hasson oda, hogy a népek ezreinek ujból visszaadassék az a kereset-forrás, mely évente milliókat hozott forgalomba. A törvényhozás kezdeményező lépése, ideája csakhamar testet öltött, mert a mint tudjuk, létrejött a szőlőtelepitési kölcsöny törvénye, mely ugy a nagybirtokosnak, mint kisgazdák kezébe adja a fegyvert a régi aranynapok kiküzdésére.

Sokan és sokat vitatkoztak már e kérdésről, helyesebben, vagy sem. Mi nem bocsájtkozunk ezuttal annak fejtegetésébe, hanem elfogadjuk többségnek azon véleményt, hogy e fegyver kétélü fegyver s épen ezért alábbi sorokban tanácsokat óhajtunk adni arra nézve, hogy az, aki kezébe vette már a fegyvert, miként járjon el szőlőjének müvelése tekintetében, ha nem akarja azt, hogy a fegyverrel önmagát sebesitse meg.

Köztudomásu, hogy minden növény csak akkor képes diszleni, akkor kepes jó termést adni, ha bőségesen áll rendelkezésére az a tápanyag mennyiség, melyből szervezetét felépitheti. Hogy a szőlőre nézve ez a szabály szintén érvényes, azt bizonyitgatnunk felesleges és épen azért a szőlőműve és sikerének alapját az képezi, hogy vajjon rendelkezik-e az illető talaj melyen a szőlőt kultiváljuk elegendő tápanyaggal. Ha nem rendelkezik, ugy igen természetesen gondoskodni kell arról, hogy az mesterséges uton pótoltassék. Az a kérdés már most, hogy ez a pótlás istállótrágyával, vagy műtrágyával történjék-e. E kérdésre válaszunk az, hogy ott, hol a talaj fizikai állapot jó, ott a műtrágya kizárólagos alkalmazása teljesen czélravezető, ellenben ott, hol a talajnak fizikai tulajdonságai is javitásra szorulnak, ott a műtrágyák mellett az istállótrágyának is kellő szerepet kell juttatni. A forgalomban levő műtrágyák közül a nitrogéndus chilisalétrom a szőlő vegetációját nagyban előmozditja; de miután általános tapasztalati tény az, hogy a chilisalétromnak nagy mennyiségben való használata különösen a szőlő levelének és venyigéjének fejlődését mozditja elő a gyümölcstermelés rovására; szabályul kell venni azt, hogy tőkénként 20—30 gramnál nagyobb mennyiséget ne használjunk; ez a mennyiség azonban határozottan előmozditja már nemcsak a level és venyige fejlődését, hanem a gyümölcsképességét is.

A kálitrágyák közül a klorkáli és a kénsavas-káli használható és pedig homokos földön a kénsavas-káli, nehezebb talajon a klor-káli. A foszforsav trágyák közül a vizben oldható szuperfoszfátnak kell előnyt adni, mert ez még a könnyü homoktalajon is gyorsan megköttetik s nem kell attól félni, hogy az esők vagy hóolvadások kimossák. A foszfortrágyák nemcsak a gyümölcstermést növelik, hanem a bor szertartalmát is fokozzák.

A mi ezen műtrágyák alkalmazását illeti, arra nézve általános szabályul álljon az, hogy azokat nem a tőke nyaka körül kell elszórni, hanem egyenletesen az egész területen és pedig a chilisalétromot sekélyen kell alátakarni, a káli és foszfortrágyákat pedig legalább is 20 cm. mélységre. Nem áll az, hogy ily sekély alátakarás mellett a hatás elmaradna, mert a műtrágyákat a szőlőgyökerének a legvékonyabb részei veszik fel és nem a legvastagabb gyökérágak. Az alkalmazandó trágya mennyiségét illetőleg több körülmény gyakorol befolyást, igy pl. 1.) a föld minősége, a melyre nézve határozott választ csak egy kisérlet adhat, továbbá 2.) a szőlő kora, mert pl. fiatal korban többre lesz szükség, mint idős korban. 3.) az elérendő czél, mert pl. finom bortermelésnél a foszforsavdus, tömegbor termelésnél pedig inkább nitrogéndus trágya használandó.

A trágyázásra vonatkozólag most elmondott tanácsok követése lényegesen hozzájárulhat a szőlőtermés szaporitásához, miért is ajánljuk azokat szőlőgazdáink figyelmébe.

Irodalom és művészet.

— **Dus, érdekfeszitő, valóban szenzáczlót keltő** tartalommal jelent meg a „Rejtelmes Világ", emez egyetlen modern spiritualiszta hetilap legujabb száma. Magyaros zamattal irt közleményei közül kiemeljük a következőket: A csalhatatlan materializmus. Irta: báró Mikos János. — Eusapia Paladino, Európa leghiresebb médiuma, Párisban s a Flammarion Kamill lakásán tartott egyik szeánsz leirása. Irta: Brisson Adolf, a „Temps" belmunkatársa. — Egy iró médium (Klimó János áll. isk. tanitó) levele a szerkesztőhöz (fakszimilékkel). — Báró Mikos János: A tömegvonzóerő és lebteoria. — Mégegyszer a negyedik dimenzió (Pogács Korneltól). — Nem tudok segiteni (egy szerencsétlen svéd hajós beteljesült álma.) — A haldokló édes anya és fia (Gabányi Árpádné). A házasságszerző hüpnotizmus (Herzfeld Aladár). — A „Rejtelmes Világ" állandóan 2—2½ iv terjedelemben hetenkint jelenik meg, csinos, izléses, szines boritékban, kétféle kiadásban. Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt 50 kr. Finom papirosra nyomva 2 frt 50 kr. A „Rejtelmes Világ" kiadóhivatala: Budapest, VIII., Üllői-út 12. sz. alatt van, a honnan kivánatra bárkinek ingyen küldenek mutatványszámot.

— **„Képes Levelező-Lap"** czimmel jelent meg egy havi folyóirat Székesfehérvárott, melynek első számát most vettük s azt hisszük, hogy gyüjtő olvasóink örömmel vesznek erről hirt. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 frt. — Mutatványszámot a „Képes Levelező-Lap" kiadóhivatala Székesfehérvárott mindenkinek ingyen küld, a ki azt egy látképes levelező-lapon kéri.

Foulárd-selyem 65 krtói

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és szinekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privatfogyasztóknak postaber és vámmentesen**, valamint **házhoz szállitva — mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (c. k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Nyilt-tér*)

E napok egyikén Kőszegről a hajnalban 4 óra 55 perczkor Szombathelyre induló vonatra akarván szállni, a kőszegi állomás személyjegy-kiadási pénztárnál 1 korona letevése mellett III-ad osztályu jegyet kértem Szombathelyre. A vasuti helyettes pénztáros e szavakkal nyujtotta a jegyet: „41 kr." Mire én a koronát nyujtottam feleje. A pénztáros nem reflektálva a koronára, még háromszor-négyszer ismételte e szavakat: „41 kr." mire én végtére azt mondtam, hogy nincs más pénzem, s ha a koronáért nem ad, ugy mindjárt lemaradok a vonatról. A válasz lakonikus volt. „Akkor itt marad" — mondta a pénztáros, és becsapta az ablakot. Végül is a közönséghez fordultam, hogy váltson fel egy koronát, de senki sem tudta ezt megtenni, végre a vasuti szolga adott egy krajczárt, mit a koronával együtt befizetve, egy hatosnak visszaszolgáltatásával jegyhez jutottam. Ennek az esetnek elejétől végig a kalauz szemtanuja volt.

Nagyon óhajtandó, hogy a vasutigazgatóság olyképpen intézkednék, hogy illendőbb magaviseletü hivatalnokok részrehajlatlanabbul bánjanak el a közönséggel.

Kőszeg, 1899. márczius 4-én.

Grátzl János.

*) Az a rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget — a szerk.

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal			
Középeurópai idő.	reggel	d. e.*	d. e.	d. u.
Kőszeg ind.	4^{55}	8^{05}	11^{51}	4^{36}
Lukácsháza (m. h.)	5^{06}	8^{15}	12^{04}	4^{40}
Német-Gencs (m. h.)	5^{24}	8^{35}	12^{20}	4^{57}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{50}	12^{34}	5^{12}
Szombathely ind.	6^{45}	11^{00}	3^{15}	7^{05}
Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	11^{15}	3^{31}	7^{21}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{31}	3^{48}	7^{38}
Kőszeg érk.	7^{31}	11^{45}	4^{01}	7^{51}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	éjjel 4.00	reg. 5.52	d. e. 9.04	d. u. 4.39
Aosád	„ 4,18	„ 6.07	„ 9.21	„ 4.55
Bécsbe érk. . . .	„ 8.52	„ 9.50	d. u. 1.35	„ 8.50

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg. 6.40	délb. 1.40	d. u. 2.55	est. 7.40
Acsád	„ 10.41	„ 4.55	„ 7.34	éj. 12 20
Szombath. é. . . .	„ 10.55	„ 5.07	„ 7.51	„ 12.37

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	6.06	d. u.	3.16	éjjel	6.—
Kis-Unyom	„	6.19	„	3.29	„	—.09
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.33	„	3 42	„	—.45
Körmend	„	6.48	„	3.56	„	7.—
Csákány	„	7.03	„	4.09	„	— 45
Gátót	„	7.12	„	4.18	„	7.20
Szt-Gotthárd	„	7.32	„	4.36	„	7.45
Gyanafalva	„	7.53	„	4.53	„	8.—
Gráczba érkezik	d. e.	10.25	este	7.35	„	9 59

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel	5.42	regg.	8.10	este	6.10
Gyanafalva	„	7.53	„	10.54	„	8.59
Szt-Gotthárd	„	8.04	„	11.09	„	9.15
Gátót	„	8.16	„	11.26	„	9.33
Csákány	„	—.—	„	11.36	„	9.43
Körmend	„	8.33	„	11.50	„	9.57
Egyházas-Rádocz . . .	„	—.—	„	12.04	„	10.12
Kis-Unyom	„	—.—	„	12.18	„	10.26
Szombathelyre érkezik .	„	9.01	„	12.31	„	10.40

Elismerés az érdemnek!

Wilhelm Ferencz a Bécs melletti neunkircheni gyógyszerész urnak Altonából 1897. augusztus 11-én ezt irják:

Én már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúzban szenvedtem, továbbá aranyeres bántalmakban és nem tudtam gyógyulást találni. Csak az ön **Wilhelm**-féle **köszvény és csúz-ellenes vértisztitó teája** szabadított meg engem 3 hét alatt teljesen betegségemtől. Önnek valamint a grófnőnek, kinek köszönet-nyilvánítását az ujságban olvastam, ezennel hálás köszönetet mondok.

Teljes Tisztelettel

Ackermann Christ.

Altona Hamburg mellett, Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógytárban.

főraktár:

Kőszegen: Floderer Jenő

gyógyszerész urnál (Csácsisovits-féle gyógyszertár.)

Sömör-betegséget:

száras, vizengős, pikkelyes sömört (Flechten) a az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan „börviszgeteget" jótállás mellett gyógyit, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak. A „Dr. Hebra sömörirtó"-ja. Külső használatra való nem ártalmas. Ára 6 frt o. é. vám- és postadijmentesen (levéljegyekben is) utánvéttel 50 krral több. Kapható: St. Marien-Drognerie Danzig, (Deutschland.)

Üzlethelyiség-változtatása.

Alulirott tisztelettel arról értesitem a n. é. közönséget, hogy a **főtéren** lévő

kékfestő-üzletemet

a városház-utczában lévő **Kehrn**-féle házba (Lauringer-féle vaskereskedés mellett) helyeztem át.

Egyuttal tudatom, hogy az igényeknek megfelelő

vegyézeti mosó-intézetet

nyitottam és kékfestő áruim mellet e szakmába vágó czikkeket a legszebben és legolcsóbban készitem.

Továbbra is kérve a nagyérdemű közönség bizalmát, vagyok

teljes tisztelettel

Miletits István,

kékfestő és mosó-intézet-tulajdonos

Kőszegen.

Meghivó

a kőszegi ipartestületnek

1899. évi márczius hó 12-én délután ½ 2 órakor

a városház tanácstermében tartandó

közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Jelentés a testület mult évi működéséről.
2. A mult évi számadások elöterjesztése és felmentvény megadása.
3. Jövő évi költségvetés megállapitása.
4. Az elöljáróság és számvevők választása.
5. Netáni inditványok.

Az igazgatóság.

Korcsma-eladás.

Báró Lipthay Frigyes csajtai uradalmához tartozó **Csajta** (Schachendorf:) községben Szombathelyről Pinkafőre vezető országút mellet fekvő **uradalmi korcsma** a hozzá tartozó mellék helyiségekkel u: m: mészárszék-, istálló-, kocsiszin, pincze, jégverem- és kerttel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágositást nyujt az **uradalmi igazgatóság Csajtán.**

4 arany-, 18 ezüst érem, 30 tiszt. és elismerő okmány.

Kwizda-féle

korneuburgi

állattáppor.

Állati-diät. szer lovak, marhák és juhok számára.

13 év óta, a legtöbb istállóban használva, **étvagyhiánynál, rossz emesztésnél, a tej javitására és a tehenek tejhozamának szaporitására.**

Ára: 1/1 doboz 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

Valódian csakis a feuti védjegygyel ellátva kapható minden gyógytárban és droguistánál.

Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

cs. és kir. osztr. magy. és kir. roman udvari szállitó

Kerületi gyógyszerész Korneuburg bei Wien.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Egen hirneves háziszer ellentallt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghuléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki sem skar megkarosodni,** az minden egyes üveget „**Horgony**" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társ., cs. és kir. udvari szállitói, RUDOLSTADT.

Főraktár Kőszegen: **Floderer Jenő gyógyszerésznél.**

Egy hurutszer sem multja fölül a

Kaiser-féle

mell-czukorkát.

Maláta-készülék czukorral kemény alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a **biztos hatást köhögés, rekedtség,** és **nyálkásodásnál.**

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált

Kaiser-féle

pfeffermünez-czukorkák

étvagytalanságnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Kőszegen:

Jánosa Gyula urnál.

Homoki szőlőtelepitőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kivül is elterjedt a hire, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállit Horvát-, Slavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya csuttal 500,000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czég évenkén 4500-5000 rend-lőnek küld szállitmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s igy az főként a **homoki szőlőtelepitőknek kincses háza** azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen ugy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig bistosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy tuláságosan kövéritett talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Barcsoki Máté** mezőkovácsházi hirneves telepéről valók. Ugy magasderekú, valamint törpe csemetek megrendelhetők körte, alma, szilva, ősi baracsk, kajszin-baraczk, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és sperbel. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerü, fejhiteles, igen szép csemeték darabja azok erősége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45—50 kr. Nagybani vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajakból tábláurités folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségü csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 krért, melyek gazdag gyökérzetüknél fogva főként nagybani telepitésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségü csemeték vadoncai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökérzetü vadonczok 1000-e azok erősége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5—10—15% engedmény. — Levél-czim:

UNGHVÁRI LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czegléden.

! ! Tessék árjegyzéket kérni ! !

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.